

Oral History Kosovo

INTERVJU SA SARANDA BOGUJEVCI

Priština | Data: Datum: 7. februara, 2018. godine
Trajanje: 7 minuta

Prisutni:

1. Saranda Bogujevci (Intervjuisana)
2. Aurelja Kadriu (Vodila intervju)
3. Donjeta Beriša (Kamera)

Simboli komentara u transkriptu neverbalne komunikacije:

() – emocionalna komunikacija

{ } – intervjuisani objašnjava gestovima

Ostali simboli u transkriptu:

[] – dodatak tekstu da bi se bolje razumeo

Fusnote su redaktorski dodaci koje daju više informacija o mestima, imenima ili o izrazima.

Aurelja Kadriu: A da li se sećate leta 2007. godine, ili kako se sećate leta 2007?

Saranda Bogujevci: Leta?

Aurelja Kadriu: Da, 2007. godine, leta pre proglašenja nezavisnosti.

Saranda Bogujevci: Da, sada (smeje se), sada se sećam. U stvari, 2007. godine, mnogo toga se dešavalo u to vreme. Imali smo jedan projekat sa umetnicima sa Kosova koji su prvi put izlagali u Engleskoj. Tako da sam tokom te godine često dolazila na Kosovo. Bilo je, mislim, dok sam studirala, za mene lično to je bila godina prepuna svega, interesantnih projekata, interesantnih stvari koja su se dešavale. U... leto 2007 godine, mogu reći da sam najveći deo toga vremena provela u Albaniji, a jedan deo na Kosovu.

Aurelja Kadriu: Jel možete da nam kažete kada ste prvi put čuli ili kada ste saznali da će Kosovo proglasiti nezavisnost?

Saranda Bogujevci: Ne bih mogla da kažem, teško je jer se ponekad fokusiraš na određene uspomene, a o drugim stvarima ne razmišljaš.

Aurelja Kadriu: Koja vam je asocijacija kad o tome razmišljate?

Saranda Bogujevci: Da vam pravo kažem, ja nezavisnost Kosova povezujem sa mojim, mojom posetom Kanadi, kada sam otišla da studiram tamo, bila sam studentkinja na razmeni sa Univerziteta u Mančesteru. U Kanadi sam bila šest meseci, znači tokom tog vremena kada se pričalo o tome i kada je proglašena nezavisnost Kosova, ja sam bila tamo. Tako da kada pričamo o sećanju na vreme kada je Kosovo proglasilo nezavisnost, nisam bila ovde, ja to uvek povezujem sa Kanadom (smeši se).

Aurelja Kadriu: A jel možete da nam kažete šta je vama značila nezavisnost? Šta si mislila onoga dana kada je proglašena nezavisnost?

Saranda Bogujevci: Pravo da vam kažem, bila je velika proslava, znači, odmah je organizovana u centru Toronta, tu su se okupili svi Albanci. Sećam se dobro, to je bila velika čast za mene, zvali su me da govorim, da se obratim svojim sunarodnicima koji su se okupili u Torontu. Sećam se kada sam... znači zajedno sa porodicom koju sam tamo imala, sa

društvom koje sam imala u Torontu, sećam se da sam svoj deci i mladima nacrtala orla na obrazima, ta slika mi se ne miče iz glave, šta smo radili. Bila je stvarno velika proslava.

Sećam se dana pre proglašenja nezavisnosti, jer je albanska zajednica bila velika, gde god da kreneš imala si utisak kao da si na Kosovu. Pune ulice vozila, sa zastavama, slavili su. I posle, sutradan kada je proglašena nezavisnost Kosova, oper se slavilo, bila je ogromna proslava. Znam da je bilo baš hladno (smeje se), ali slavilo se na veliko.

Aurelja Kadriu: Jeste li gledali snimak uživo ili...sednicu?

Saranda Bogujevci: Da, da. Naravno, naravno. Prvo, mislim, prvo smo gledali proglašavanje nezavisnosti, a posle su svi Albanci organizovali... Ulice ka centru Toronta su bile blokirane pošto su se svi Albanci koji žive u okolini Toronta tu okupili. Slavili smo u tom delu grada, u centru Toronta. Kasnije su bili drugi događaji, događaji koji su okupili...

Bilo je interesantno, jer sam u to vreme upoznala mnogo... jer je zajednica bila prilično velika i, mislim, zajednica Srba, Hrvata, zajednica balakanskih zemalja, tu gde sam ja bila u Kanadi. I bilo je mnogo interesantno, iskustvo sa srpskom omladinom i njihova percepcija proglašenja nezavisnosti Kosova. Većinom su bili baš mladi kad su došli u Kanadu ili su rođeni tamo. Ili je većina njih bila iz porodica Srba iz Hrvatske ili Bosne ili... Znače, ne baš iz Srbije. I bilo je baš interesantno da vidiš debate između mladih Kosovara i Srba tamo.

Aurelja Kadriu: Možete li da nam kažete nešto više o...

Saranda Bogujevci: Pa... Meni bilo je mnogo interesantno koliko su odlučni oko toga da je Kosovo deo Srbije, mada nikad nisu bili na Kosovu, nisu mnogo znali o Kosovu. Oseća se da to nije njihovo mišljenje, nego im je preneto u porodici, i nije da su oni razumeli o čemu pričaju. I bilo je vrlo zanimljivo kada ih vidiš kako imaju neko mišljenje, na primer, bili su odlučeni i davali su sebi pravo da ti kažu... Meni nisu smeli da pričaju o toj temi jer su znali ta se dogodilo mojoj porodici, pa su pazili, ali, na primer, diskusije koje su imali sa drugima. Tako da su se oni čvrsto držali uverenja da je Kosovo deo Srbije. Ali opet mogli ste da vidite da oni ne znaju zaista o čemu pričaju, nisu imali pojma toliko, to nije bilo njihovo uverenje, nego nešto što su ih roditelji naučili. Zato što, na primer, noću, kada su hteli da izlaze i uvek si mogla da ih vidiš, gde god si išla, jer su živeli na istom mestu, nije ih zanimalo odakle si ili oni bi zaboravili odakle su njihovi roditelji. Ali mogla si da osetiš koliki je uticaj znači direktno iz porodice. I ne da je njima mnogo stalo do toga. Tako da mogu reći da je ovo za mene bilo jedno vrlo interesantno iskustvo.